

Література

1. Міністерство освіти і науки України. Історія України. Всесвітня історія. 5 – 12 класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Ірпінь. 2005
2. Смолій В.А. Історія України: Підруч. Для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 1998. – 320с.
3. Лях Р., Темброва Н. Історія України. З найдавніших часів до сер. XIV ст.: Підруч. для 7-го класу серед. шк. – К.: Генеза, 1998. – 320с.
4. Святокун О.Є. Історія середніх віків. 7 клас: Розробки уроків. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2007. – 320 с. – /Майстер – клас/.

Рекомендовано до друку вченою радою ЧОПОПП
Протокол № 5 від 29.12.2008р.

Видання підготовлено до друку та віддруковано
лабораторією-центром зовнішнього незалежного оцінювання та
моніторингу якості освіти ЧОПОПП
18003, Черкаси, вул. Бидгощська, 38/1.

АВТОР РІЗНОРІВНЕВИХ ЗАВДАНЬ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ 7 КЛАСУ (за новою програмою)

Громова Галина Вікторівна, вчитель історії Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №6 Черкаської міської ради Черкаської області

АВТОР ЕЛЕКТРОННОЇ ПРОГРАМИ «ЗНАЙКА»

Щербаков Анатолій Георгійович, учитель інформатики Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №10 Смілянської міської ради Черкаської області, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти;

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Лісова Наталія Іванівна, заступник директора Черкаського ОПОПП з питань зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти;

Бондаренко Олена Андріївна, завідувач лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти;

Степанова Наталія Михайлівна, методист лабораторії суспільно-гуманітарних дисциплін

ВЕРСТКА

Тетьора Сергій Станіславович, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти

Від автора

Запропоновані різномірні завдання для визначення рівня навченості учнів підібрані відповідно до Програми з історії для 12-річної школи (історія України), затвердженої Міністерством освіти і науки України. До кожного тематичного блоку запропоновано по 2 варіанти робіт. Кожен варіант складається з 13-ти завдань, що розподілені за чотирма рівнями згідно з Державними вимогами до загальноосвітньої підготовки учнів та критеріями оцінювання їхніх навчальних досягнень. Суть різномірних завдань полягає у виборі правильного варіанту з кількох запропонованих, установлення відповідності між подією та датою, робота з контурною картою, творчі завдання тощо.

Пропонується така шкала оцінювання:

№	Оцінювання кожного тематичного завдання за рівнями		Орієнтований час виконання тематичних завдань кожного рівня
1	I рівень	0,5 балів	6 хв.
2	II рівень	1 бал	6 хв.
3	III рівень	1 бал	15 хв.
4	IV рівень	3 бали	15 хв.

У межах завдань кожного рівня забезпечується перевірка знань учнів за повним обсягом теми, що розглядається.

Зміст посібника

Вступ	4
Тема 1 Виникнення та розвиток Київської Русі.....	5-10
Тема 2 Київська Русь наприкінці X – у першій половині XI ст.....	11-16
Тема 3 Київська Русь у другій половині XI – у першій половині XIII ст.....	17-22
Тема 4 Галицько-Волинська держава.....	23-28
Тема 5 Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (др. пол. XIV-XV ст.).....	29-34
Таблиці	35-38
Відповіді	39-40
Література	41

Тема 3	Варіант 1	Тема 3	Варіант 2
1 – В. 2 – В. 3 – заклинання. 4 – В. 5 – Б. 6 – зібрання великих князів для обговорення і вирішення важливих питань. 7 – А, В, Г, Б. 8 – Б, Г.		1 – Г. 2 – В. 3 – Д. 4 – В. 5 – В. 6 – війна між окремими людьми чи групами в державі за владу. 7 – 1-В, 2-А, 3-Б, 4-Г. 8 – 1-А, 2-В, 3-Г, 4-Б.	
Тема 4	Варіант 1	Тема 4	Варіант 2
1 – А. 2 – Б. 3 – В. 4 – Б, В. 5 – В. 6 – монгольська держава, що існувала в XIII-XVст. На території Середньої Азії та Східної Європи. 7 – Г, Б, В, А. 8 – 1-Г, 2-В, 3-А, 4-Б.		1 – Г. 2 – В. 3 – В. 4 – А. 5 – Г. 6 – дозвіл на правління, що видавали монгольські хани руським князям. 7 – Б, В, А, Г. 8 – 1-В, 2-Б, 3-А, 4-Г.	
Тема 5	Варіант 1	Тема 5	Варіант 2
1 – Г. 2 – Г. 3 – Б. 4 – В. 5 – Золота Орда. 6 – право міст на самоврядування. 7 – В, Б, А, Г. 8 – 1-Г, 2-В, 3- Б, 4-А		1 – В. 2 – В. 3 – Б. 4 – А. 5 – Тевтонський орден. 6 – залежність селян, яка полягала в прикріпленні до землі, підлеглих владі землевласника. 7 – А, Б, Г, В. 8 – 1-Б, 2-Г, 3-В, 4-А.	

Тема 1 Виникнення та розвиток Київської Русі

Варіант 1

І рівень (за кожен правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Укажіть дату створення Київської Русі.
 - А.** V ст.
 - Б.** VIII ст.
 - В.** Кінець IX ст.
 - Г.** XI ст.

2. Укажіть, який князь був засновником держави східних слов'ян – Київської Русі:
 - А.** Кий.
 - Б.** Рюрик.
 - В.** Олег.
 - Г.** Святослав.

3. Відмітьте стародавню назву слов'ян.
 - А.** Словени.
 - Б.** Склавини.
 - В.** Скіфи.
 - Г.** Гуни.

4. Викреслити з переліку те, що НЕ відповідає дійсності.
Вели війни з Візантією: Аскольд, Дір, Олег, Ольга, Святослав.

5. Поясніть значення слова *князь*.

6. Запишіть ім'я першого князя Київської Русі, який охрестився за візантійським обрядом?

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність імен князів з датами їхнього правління.

1	Святослав	А	? - 882 рр.
2	Аскольд і Дір	Б	882-912 рр.
3	Олег	В	912-945 рр.
4	Ігор	Г	964-972 рр.

8. Установіть відповідність між поняттям та його значенням.

1	Анти	А	Ранньофеодальна держава східних слов'ян, яка виникла в результаті об'єднання східнослов'янських племен
2	Велике переселення народів	Б	Назва великого об'єднання слов'янських союзів
3	Східнослов'янські племінні союзи	В	Епоха з IV-VII ст., коли кельти, слов'яни та інші племена, покинули краї, де вони жили, і рушили на нові землі

Відповіді

Тема 1	Варіант 1	Тема 1	Варіант 2
1 – В. 2 – В. 3 – Б. 4 – Ольга, Дір. 5 – правитель феодальної монархічної держави або окремого політичного утворення у слов'ян. 6 – Аскольд. 7 – 1-Г, 2-А, 3-Б, 4-В. 8 – 1-Б, 2-В, 3-Г, 4-А. 10 – від назви слов'янського племені “русичі”. - від назви річки “Рось”. - у слов'ян було русяве волосся.		1 – Б. 2 – Г. 3 – А. 4 – Олег, Святослав. 5 – група народів, що населяють Східну, Центральну та Південну Європу. 6 – Святослав. 7 – В, А, Б, Г. 8 – 1-В, 2-Г, 3-Б, 4-А. 10 – А, В.	
Тема 2	Варіант 1	Тема 2	Варіант 2
1 – В. 2 – Б. 3 – А. 4 – Г. 5 – А. 6 – установлені державою чи звичаєм правила обов'язкові для виконання. 7 – Б, А, В, Г 8 – 1-А,В, 2- Б,Г. 10 – А.		1 – А. 2 – Б. 3 – Г. 4 – Б. 5 – Б. 6 – держава, що має велику територію, монархічну форму правління та проводить завойовницьку політику. 7 – В, А, Б, Г. 8 – 1-В,Г, 2- А,Б. 10 – А.	

№ п/п	Прізвище, ім'я учнів	Зміст навчального матеріалу					Висновки (рекомендації)	
		Результати тематичної атестації						Підсумок
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5		
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								
* Показник якості навченості								

* показник якості навченості рекомендуємо визначати за формулою академіка Б.П.Смірнова

$$ПЯН = \frac{n_4 100\% + n_3 64\% + n_2 36\% + n_1 16\%}{N}, \text{ де}$$

ПЯН – показник якості навченості;

n_4 – кількість учнів, які мають 10-12 балів, 100% - високий рівень;

n_3 – кількість учнів, які мають 9-7 балів, 64% - достатній рівень;

n_2 – кількість учнів, які мають 6-4 бали, 36% - середній рівень;

n_1 – кількість учнів, які мають 3-0 балів, 16% - початковий рівень;

N – загальна кількість учнів.

4	Київська Русь	Г	Міжплеменні об'єднання, які стали фундаментом для формування державності у східних слов'ян
---	---------------	---	--

9. Позначте на контурній карті основні напрямки Великого переселення слов'ян.

III рівень (за кожен правильну відповідь – 1 бал)

10. Поясніть походження назви Русь.

11. Заповніть таблицю: Порівняльна характеристика внутрішньої політики перших слов'янських князів.

Князь	Внутрішня політика
Олег	
Ігор	
Святослав	

12. Позначте на контурній карті територію розселення слов'ян – предків українців.

IV рівень (за кожен правильну відповідь – 3 бали)

13. Визначте значення для Русі походів Святослава. (Відповідь обґрунтуйте).

Варіант 2

І рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

- Укажіть дату початку правління Олега.
 - 862 р.
 - 882 р.
 - 912 р.
 - 945 р.
- Укажіть ім'я князя, який правив на Київській Русі після смерті князя Олега.
 - Рюрик.
 - Ольга.
 - Святослав.
 - Ігор.
- Укажіть назву об'єднаних слов'янських племен, які мешкали між річками Дністер і Дніпро.
 - Анти.
 - Славини.
 - Древляни.
 - Поляни.
- Викреслити з переліку те, що НЕ відповідає дійсності. Були християнами: князі Аскольд та Дір, князь Олег, княгиня Ольга, князь Святослав.
- Поясніть значення поняття *слов'яни*.

Рівні навченості учнів з курсу		Критерії оцінювання навченості учня
I початковий		Учень не може відтворювати основний зміст навчальної теми; не оперує історичними фактами; не володіє навичками роботи з історичною картою.
II середній		Учень не володіє вмінням послідовно і логічно самостійно відтворювати навчальний матеріал теми; не оперує історичною термінологією; не вміє порівнювати однорідні історичні події та явища.
III достатній		Учень володіє знаннями, але не вміє використовувати їх для розв'язання нової навчальної проблеми; не досконало характеризує історичні явища і процеси; не може встановити синхронність історичних подій.
IV високий		Учень має глибокі і міцні знання; може вільно висловлювати власну думку і переконливо її аргументувати; відповідно до вікових особливостей презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку).

Рівні якості вивчення курсу за темами		Критерії оцінювання вивчення теми на рівні учнів класу
I початковий		Учні не можуть відтворювати основний зміст навчальної теми; не оперують історичними фактами; не володіють навичками роботи з історичною картою.
II середній		Учні не володіють вмінням послідовно і логічно самостійно відтворювати навчальний матеріал теми; не оперують історичною термінологією; не вміють порівнювати однорідні історичні події та явища.
III достатній		Учні володіють знаннями, але не вміють використовувати їх для розв'язання нової навчальної проблеми; не досконало характеризують історичні явища і процеси; не можуть встановити синхронність історичних подій.
IV високий		Учні мають глибокі і міцні знання; можуть вільно висловлювати власну думку і переконливо її аргументувати; відповідно до вікових особливостей презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку).

			12	1	
		IV	13	3	
IV	Галицько-Волинська держава	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
			9	1	
		III	10	1	
			11	1	
			12	1	
		IV	13	3	
V	Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав у др. пол. XIV – XV. ст.	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
		II	5	0.5	
			6	0.5	
			7	1	
		III	8	1	
			9	1	
			10	1	
		IV	11	1	
			12	1	
			13	3	

6. Запишіть ім'я князя Київської Русі, який більшу частину свого правління провів у безперервних військових походах.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А.** Поява племінних союзів східних слов'ян.
- Б.** Утворення Київської Русі.
- В.** Велике переселення народів.
- Г.** Правління княгині Ольги.

8. Установіть відповідність між поняттям та його значенням.

1	Держава	А	Назва об'єднаних слов'янських племен, які мешкали між річками Дністер і Дніпро
2	Слов'яни	Б	Релігія, в основі якої покладено віру в єдиного Бога Ісуса Христа
3	Християнство	В	Політичне утворення, яке, спираючись на органи влади, регулює життя суспільства
4	Анти	Г	Найбільша в Європі група народів, об'єднана близькістю мов і спільністю походження. До них належать: росіяни, українці, білоруси, поляки, словаки, чехи, болгари, серби,

			хорвати, словенці, чорногорці, македонці
--	--	--	--

9. Позначте на контурній карті основні напрямки походів Київських князів.

III рівень (за кожен правильну відповідь – 1 бал)

10. Викресліть зайве, що НЕ відповідає дійсності.

Реформи княгині Ольги:

А. Охрестила Київську Русь.

Б. Ввела розміри державної данини.

В. Створила систему освіти.

Г. Розвивала мирну форму міжнародних відносин – дипломатію.

11. Заповніть таблицю: Порівняльна характеристика внутрішньої політики перших слов'янських князів.

Князь	Внутрішня політика
Олег	
Ігор	
Святослав	

12. Позначте на контурній карті основні напрямки розширення території Київської Русі.

IV рівень (за кожен правильну відповідь – 3 бали)

13. Визначте, які проблеми стояли найгостріше перед Київською Руссю часів Олега і Ігоря? (Відповідь обґрунтуйте).

Рівневе оцінювання в балах

№	Тема	Рівень	Кількість т/з	Оцінка в балах	Підсумкова оцінка в балах
I	Виникнення та розвиток Київської Русі	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
			9	1	
		III	10	1	
			11	1	
			12	1	
		IV	13	3	
II	Київська Русь наприкінці X – у пер. пол. XI ст.	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
			9	1	
		III	10	1	
			11	1	
			12	1	
		IV	13	3	
III	Київська Русь у др. пол. XI – у пер. пол. XIII ст.	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
			9	1	
		III	10	1	
			11	1	

10. Складіть розгорнутий план відповіді на питання:
“Стан розвитку господарства і торгівлі. Розбудова міст та їхнє самоврядування”.

11. Заповніть таблицю: “Становище українських земель у складі іноземних держав”.

Країна	Становище українських земель
Велике князівство Литовське	
Польське королівство	
Угорщина	

12. Позначте на контурній карті територію Кримського ханства.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Заповніть таблицю.

	Причини	Сутність	Становище українських земель	
			“До”	“Після”
Кревська унія				

Тема 2 Київська Русь наприкінці X – у першій половині XI ст.

Варіант 1

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Позначте ім'я князя, за правління якого відбулося хрещення Київської Русі.

- А. Олега.
- Б. Ігоря.
- В. Володимира.
- Г. Ярослава Мудрого.

2. Визначте назву першої православної церкви.

- А. Св. Василя.
- Б. Десятинна.
- В. Софіївський собор.
- Г. Юр'єва божниця.

3. Укажіть назву першого збірника законів.

- А. Руська правда.
- Б. Повість минулих літ.
- В. Требник.
- Г. Учення княже.

4. Позначте дату початку правління Ярослава Мудрого.

- А. 912 р.
- Б. 980 р.
- В. 1015 р.
- Г. 1019 р.

5. Укажіть ім'я князя, якого називали Тестем Європи.
 А. Ярослава Мудрого.
 Б. Святослава.
 В. Ігоря.
 Г. Олега.

6. Поясніть значення поняття *закон*.
-
-

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте в хронологічній послідовності історичні події.
 А. Хрещення Київської Русі.
 Б. Початок правління Володимира Великого.
 В. Побудова Софіївського собору.
 Г. Заснування Києво-Печерської лаври.

8. Установіть відповідність між іменами історичних осіб та справами, що їх уславили.

1	Ярослав Мудрий	А	Відкрив першу бібліотеку
		Б	Охрестив Київську Русь
2	Володимир Великий	В	Розгромив печенігів
		Г	Удосконалив систему правління держави

9. Позначте на контурній карті територію Київської Русі за Володимира Великого.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

5. Викресліть зайве. Українські землі на початку XVI ст. були поділені між Польщею, Литвою, Тевтонським орденом, Московією, Угорщиною.

6. Поясніть значення поняття *кріпацтво*.
-

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.
 А. Розгром татарами Києва.
 Б. Захоплення Польщею та Литвою Галицько-Волинського князівства.
 В. Утворення Подільського і Руського воєводств.
 Г. Утворення Кримського Ханства.

8. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями:

1	Магдебурзьке право	А	Великі землевласники
2	Унія	Б	Право міста на самоврядування
3	Шляхта	В	Панівний суспільний стан
4	Магнати	Г	Союз, об'єднання держав або церков

9. Позначте на контурній карті територію Кримського ханства та напрями походів на українські землі.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

Варіант 2

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Укажіть дату розгрому Литвою монголо-татарського війська на р. Сині Води.

- А. 1349 р.
- Б. 1350 р.
- В. 1362 р.
- Г. 1410 р.

2. Позначте дату підписання Кревської унії.

- А. 1349 р.
- Б. 1350 р.
- В. 1385 р.
- Г. 1410 р.

3. Визначте назву країни, під протекторатом якої знаходився Крим з XVI століття.

- А. Польща.
- Б. Туреччина.
- В. Литва.
- Г. Московська держава.

4. Укажіть ім'я князя, який у 1430 р. Великим князем Литовським.

- А. Свидригайло.
- Б. Сигізмунд.
- В. Казимир.
- Г. Ягайло.

10. Викресліть зайве, що НЕ відповідає дійсності. За часів князювання Ярослава Мудрого було побудовано:

- А. Десятинну церкву.
- Б. Золоті ворота.
- В. Києво-Печерську лавру.
- Г. Софіївський собор.

11. Охарактеризуйте, стан розвитку господарства і торгівлі за умов князювання Ярослава Мудрого.

12. Позначте на контурній карті напрямки походів Ярослава Мудрого.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Прослідкуйте виникнення східнослов'янської писемності та розвиток української мови.

Варіант 2

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Укажіть ім'я князя, за правління якого було створено спеціальні школи.
 - А. Володимир Великий.
 - Б. Ольга.
 - В. Ігор.
 - Г. Ярослав Мудрий.
2. Визначте, на честь перемоги над ким було побудовано Софіївський Собор.
 - А. Над чуддю.
 - Б. Над печенігами.
 - В. Над литовцями.
 - Г. Над Візантією.
3. Укажіть назву країни, король якої став чоловіком Анни Ярославни.
 - А. Угорщина.
 - Б. Швеція.
 - В. Польща.
 - Г. Франція.
4. Позначте рік початку правління Володимира Великого.
 - А. 945 р.
 - Б. 980 р.
 - В. 988 р.
 - Г. 1015 р.
5. Укажіть ім'я князя, якого назвали «Червоне сонечко».

			частину від вівтаря
4	Фреска	Г	Об'єднані литовські та руські землі

9. Позначте на контурній карті території держав, до складу яких увійшли українські землі та місця найвідоміших подій.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

10. Складіть розгорнутий план відповіді на питання: “Повсякденне життя представників різних верств населення”.
11. Заповніть таблицю: “Культурне життя українського народу в XIV-XV ст” за схемою:

Освіта	Писемність	Живопис	Архітектура
--------	------------	---------	-------------

12. Позначте на контурній карті місця найвідоміших подій др. пол. XIV – XV ст.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Доведіть значення князівської верстви для збереження державотворчих традицій.

- Б. Дмитро Дідка.
- В. Вітовт.
- Г. Свидригайло.

5. Викресліть зайве. Українські землі на початку XVI ст. перебували у складі Польщі, Литви, Золотої Орди, Москви, Угорщини.

6. Поясніть значення поняття *Магдебурзьке право*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте в хронологічній послідовності історичні події.

- А. Кревська унія.
- Б. Розгром татарського війська Литвою на річці Сині води.
- В. Включення Північної Буковини до складу Молдавського князівства.
- Г. Утворення Кримського Ханства.

8. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Литовсько-Руська держава	А	Живописний твір, виконаний водяними фарбами на свіжій штукатурці
2	Іконостас	Б	Залежність від феодала
3	Кріпацтво	В	Перегородка в храмі, яка відокремлює центральну

- А. Олег.
- Б. Володимир Великий.
- В. Ігор.
- Г. Ярослав Мудрий.

6. Поясніть значення поняття *імперія*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте в хронологічній послідовності історичні події.

- А. Початок правління Ярослава Мудрого.
- Б. Створення збірника норм руського права.
- В. Побудова Десятинної церкви.
- Г. Виникнення української мови.

8. Установіть відповідність між іменами історичних осіб та справами, що їх уславили.

1	Ярослав Мудрий	А	Створив спеціальні школи для дітей знаті
		Б	Почав карбування золотих і срібних монет
2	Володимир Великий	В	Склав збірник законів
		Г	Збудував Софіївський собор

9. Позначте на контурній карті територію Київської Русі за Володимира Великого.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

10. Викресліть зайве, що НЕ відповідає дійсності.
Історичне значення прийняття християнства в Київській Русі:

- А. Припинення міжусобних війн.
- Б. Зміцнення держави.
- В. Розвиток писемності, зодчества, іконописі.
- Г. Підвищення міжнародного авторитету Київської Русі.

11. Заповніть таблицю: «Порівняльна характеристика повсякденного життя представників різних верств населення».

Верства		Повсякденне життя
Феодали (князі, бояри, удільні князі)		
Духовенство	Біле	
	Чорне	
Селяни	Вільні	
	Залежні	
Ремісники		
Міська біднота		
Раби (холопи)		

12. Позначте на контурній карті напрямки походів Володимира Великого.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Обґрунтуйте поширення писемності серед різних верств населення.

Тема 5
Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (др. пол. XIV-XV ст.)

Варіант 1

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Укажіть дату загарбання Польщею і Литвою Галицько-Волинських земель.

- А. 1311 р.
- Б. 1349 р.
- В. 1350 р.
- Г. 1352 р.

2. Позначте дату встановлення васальної залежності Кримського ханства від Туреччини.

- А. 1430 р.
- Б. 1475 р.
- В. 1476 р.
- Г. 1478 р.

3. Укажіть назву країни, яка загарбала Закарпаття у другій пол. XI століття.

- А. Молдавське князівство.
- Б. Угорщина.
- В. Османська імперія.
- Г. Литва.

4. Визначте ім'я діяча, який у 1392 р. став Великим князем Великого князівства Литовського.

- А. Ягайло.

9. Позначте на контурній карті назви українських міст, які були захоплені Батиєм.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

10. Охарактеризуйте зовнішню політику Данила Галицького.

11. Заповніть таблицю: “Культура Галицько-Волинської держави”.

Сфера культури	Характеристика
Архітектура	
Мистецтво	
Національні символи	

12. Позначте на контурній карті територію сусідніх держав Галицько-Волинського князівства.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Визначте міжнародне значення коронації Данила Романовича.

Тема 3
Київська Русь у другій половині XI – у першій половині XIII ст.

Варіант 1

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Установіть роки князування Володимира Мономаха в Києві.

- А. 980-1015 рр.
- Б. 1019-1054 рр.
- В. 1113-1125 рр.
- Г. 1125-1132 рр.

2. Позначте дату Любецького з'їзду князів.

- А. 1095 р.
- Б. 1096 р.
- В. 1097 р.
- Г. 1098 р.

3. Викресліть зайве. Усна народна творчість – це обрядові пісні, легенди, загадки, заклинання.

4. Укажіть, проти кого Володимир Мономах здійснював свої походи.

- А. Монголо-татар.
- Б. Печенігів.
- В. Половців.
- Г. Хозар.

5. Визначте хронологічні рамки існування Київської Русі.

- А. V-IX ст.

- Б. IX-XII ст.
- В. IX-XIV ст.
- Г. X-XII ст.

6. Поясніть значення поняття *князівський з'їзд*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте в хронологічній послідовності історичні події.

- А. Боротьба за владу нащадків Ярослава Мудрого.
- Б. Розпад Київської Русі.
- В. Любецький з'їзд.
- Г. Повстання в Києві.

8. Викресліть зайве. Пам'ятки архітектури др. пол. XI – п. пол. XIII ст.:

- А. Десятинна церква.
- Б. П'ятницька церква.
- В. Софіївський собор.
- Г. Церква Успення Богородиці Пирогові.

9. Позначте на контурній карті території князівств часів роздробленості Київської Русі.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

10. Назвіть причини і сутність політичної роздробленості Київської Русі.

11. Заповніть таблицю: “Розвиток культури Київської Русі” (др. пол. XI – п. пол. XIII ст.).

5. Укажіть ім'я князя, який об'єднав Галицьке князівство з Волинським.

- А. Юрій I Львович.
- Б. Володимир Мономах.
- В. Данило Галицький.
- Г. Роман Мстиславович.

6. Поясніть значення поняття *ярлик*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А. Коронація Данила Галицького.
- Б. Правління Романа Мстиславовича.
- В. Вторгнення монголо-татар до Галицько-Волинського князівства.
- Г. Правління Юрія II Болеслава.

8. Установіть відповідність дат подіям.

1	1199 р.	А	Коронація Данила Галицького
2	1241 р.	Б	Монголо-татари вторглися до Галицько-Волинської держави
3	1253 р.	В	Об'єднання Галицького і Волинського князівств
4	1352 р.	Г	Галицько-Волинська держава перестала існувати

Варіант 2

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Укажіть дату припинення існування Галицько-Волинської держави.
 - А. 1253 р.
 - Б. 1255 р.
 - В. 1340 р.
 - Г. 1352 р.
2. Установіть роки князювання Данила Романовича.
 - А. 1153-1187 рр.
 - Б. 1199-1205 рр.
 - В. 1205-1264 рр.
 - Г. 1238-1264 рр.
3. Позначте ім'я князя, за часи якого було побудовано м. Холм.
 - А. Володимир Мономах.
 - Б. Роман Мстиславовича.
 - В. Данило Галицький.
 - Г. Ярослав Осмомисл.
4. Визначте, якій країні належали землі Чернігово-Сіверського князівства у XV ст.
 - А. Московська держава.
 - Б. Польща.
 - В. Литва.
 - Г. Золота орда.

Сфера культури	Приклад	Характеристика
Література		
Музика		

12. Позначте на контурній карті напрямки походів Володимира Мономаха.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Визначте морально-духовні цінності тогочасної людини, порівнюючи їх із сучасними.

Варіант 2

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Установіть роки перебування на київському престолі Мстислава Володимировича.

- А. 980-1015 рр.
- Б. 1019-1054 рр.
- В. 1113-1132 рр.
- Г. 1125-1132 рр.

2. Укажіть дату повстання в Києві.

- А. 1019 р.
- Б. 1097 р.
- В. 1113 р.
- Г. 1240 р.

3. Викресліть зайве. На Русі грали на музичних інструментах:

- А. Сопілці.
- Б. Лютні.
- В. Бубнах.
- Г. Гусях.
- Д. Балалайці.

4. Визначте, написане Володимиром Мономахом.

- А. “Руська правда”.
- Б. “Салічна правда”.
- В. “Повчання дітям”.
- Г. “Слово про закон і благодать”.

9. Позначте на контурній карті напрямки походів монголів і українські міста, захоплені Батиєм.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

10. Охарактеризуйте зовнішню політику Романа Мстиславовича.

11. Заповніть таблицю: “Культура Галицько-Волинської держави”.

Сфера культури	Характеристика
Освіта	
Літописання	
Національні символи	

12. Позначте на контурній карті назву столиці та території держави, утвореної Романом Мстиславовичем.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Доведіть, що князювання Данила Галицького було добою розквіту Галицько-Волинської держави.

Г. Угорщина.

5. Позначте ім'я князя, який воював з монголо-татарами.

А. Роман Мстиславович.

Б. Володимир Мономах.

В. Данило Галицький.

Г. Ярослав Осмомисл.

6. Поясніть значення поняття *Золота Орда*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

А. Правління Юрія II Болеслава.

Б. Вторгнення монголо-татар до Галицько-Волинського князівства.

В. Коронація Данила Галицького.

Г. Правління Романа Мстиславовича.

8. Установіть відповідність дат подіям.

1	1199 р.	А	Коронація Данила Галицького
2	1241 р.	Б	Галицько-Волинська держава перестала існувати
3	1253 р.	В	Монголо-татари вторглися до Галицько-Волинської держави
4	1352 р.	Г	Об'єднання Галицького і Волинського князівств

5. Позначте рік розпаду Київської Русі на окремі князівства.

А. 1097 р.

Б. 1125 р.

В. 1132 р.

Г. 1240 р.

6. Поясніть значення поняття *міжусобна війна*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Підберіть відповідність дат подіям.

1	988 р.	А	Повстання в Києві
2	1113 р.	Б	Правління Володимира Мономаха
3	1113-1125 рр.	В	Хрещення Київської Русі
4	1125-1132 рр.	Г	Правління Мстислава Володимировича

8. Установіть відповідність між культурними пам'ятками та їхнім значенням.

1	“Слово о полку Ігоревім”	А	Перший літературний твір давньоруської держави
2	“Повість минулих літ”	Б	Прославляє велич і значення Русі за часів правління Володимира Великого
3	“Київський літопис”	В	Відтворення головних проблем Київської Русі –

			князівські чвари, боротьба з кочовиками
4	“Слово про закон і благодать”	Г	Перше вживання назви “Україна”

9. Позначте на контурній карті назви князівств часів роздробленості Київської Русі.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

10. Назвіть особливості політичного та соціально-економічного життя князівств за часів роздробленості.
 11. Заповніть таблицю: “Розвиток культури Київської Русі” (др. пол. XI – п. пол. XIII ст.).
 12. Позначте на контурній карті напрямки походів Мстислава Володимировича.

Сфера культури	Приклад	Характеристика
Архітектура		
Образотворче мистецтво		

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

13. Охарактеризуйте зміст походу Ігоря, наводячи приклади з “Слова о полку Ігоревім”.

Тема 4 Галицько-Волинська держава.

Варіант 1

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

- Укажіть дату утворення Галицько-Волинської держави.
 - 1199 р.
 - 1253 р.
 - 1255 р.
 - 1340 р.
- Установіть роки князювання Романа Мстиславовича.
 - 1153-1187 рр.
 - 1199-1205 рр.
 - 1205-1264 рр.
 - 1238-1264 рр.
- Позначте ім'я князя, за правління якого було побудовано місто Львів.
 - Володимир Мономах.
 - Роман Мстиславович.
 - Данило Галицький.
 - Ярослав Осмомисл.
- Укажіть назви держав, які загарбали Галицько-Волинські землі.
 - Золота орда.
 - Польща.
 - Литва.